

Gällivare tingsrätt
Box 23
982 21 GÄLLIVARE

GÄLLIVARE TINGSRÄTT

INKOM: 2010-05-03
MÅLNR: T 323-09
AKTBIL: 18

Svaromål i mål T 323-09

Stockholm den 29 april 2010

- Kärande:** Girjas sameby, Box 130, 981 22 KIRUNA
- Ombud:** Advokat Peter Danowsky och jur. kand. Nicolina Bacirtzis, Danowsky & Partners Advokatbyrå KB, Box 16097, 103 22 STOCKHOLM, telefon 08-614 64 00, fax 08-678 09 25
- Svarande:** Staten genom Justitiekanslern, Box 2308, 103 17 STOCKHOLM
- Ombud:** Advokaterna Hans Forssell och Jonas Löttiger, Eversheds Södermark Advokatbyrå AB, Box 14055, 104 40 STOCKHOLM; telefon 08-545 322 00, telefax 08-545 322 01; e-post: hans.forssell@eversheds.se; jonas.lottiger@eversheds.se;
- Saken:** Rätt till jakt och fiske m. m.

Som ombud för staten enligt tidigare ingiven fullmakt inger vi följande svaromål.

Girjas sameby kallas nedan för Samebyn. Det område som beskrivs i Samebyns yrkande under punkt 1.1 i stämningsansökningen kallas nedan för Området.

Hänvisningar som görs nedan avser, om ej annat sägs, stämningsansökningen.

Innehållsförteckning

1.	STATENS INSTÄLLNING TILL SAMEBYNS YRKANDEN OCH STATENS EGET YRKANDE.....	4
1.1.	Statens inställning till Samebyns yrkanden	4
1.2.	Statens eget yrkande.....	4
2.	PROCESSUELLA FRÅGOR	4
2.1.	Oklarheter i Samebyns yrkanden	4
2.2.	Oklarheter i Samebyns grunder för talan	6
2.3.	Oklarheter beträffande det geografiska området	7
2.4.	Nödändig processgemenskap för process om kollektiv rätt	7
3.	BAKGRUND	10
3.1.	Samerna och renskötseln.....	10
3.2.	Inflyttning i Norrland och uppodling av marken.....	11
3.3.	Befolkningsutvecklingen i Norrland	12
4.	LAGSTIFTNING UNDER 1800-TALET	13
4.1.	Avvittringarna i Härjedalen och Jämtland.....	13
4.2.	Skattefjällsbrevet	14
4.3.	1873 års avvittringsstadga	15
4.4.	Den internationella lagstiftningen 1883.....	16
4.5.	1886 års renbeteslag	19
4.6.	1898 års renbeteslag	27
5.	1928 ÅRS RENBETESLAG	28
5.1.	Reformbehovet.....	28
5.2.	Jakt och fiske.....	29
6.	1971 ÅRS RENNÄRINGSLAG.....	30
6.1.	Sammanfattning	30
6.2.	Bakgrund.....	30
6.3.	Justitieombudsmannens framställning	31
6.4.	Rennäringssakkunniga	32
6.5.	Propositionen	34
7.	SKATTEFJÄLLSMÅLET	39
7.1.	Inledning	39
7.2.	Äganderättsanspråket	40
7.3.	Rätten till jakt och fiske	42
8.	PROPOSITION 1992/93:32 OM SAMERNA OCH SAMISK KULTUR M.M.	46
8.1.	Sammanfattning	46

8.2.	Närmare om ändringarna i 1 § rennäringslagen	46
8.3.	Ökade upplåtelse av jakt och fiske.....	48
9.	SOU 2005:116 JAKT OCH FISKE I SAMVERKAN	50
9.1.	Inledning	50
9.2.	Sammanfattning av utredningens slutsatser.....	51
9.3.	De sakkunnigas slutsatser.....	52
10.	URMINNES HÄVD TILL RENSKÖTSEL ENL. SOU 2006:14, SAMERNAS SEDVANEMARKER .	54
10.1.	Utgångspunkter.....	54
10.2.	Hävdebegreppet	54
10.3.	Historisk bakgrund	55
10.4.	Grundläggande förutsättningar för urminnes hävd enligt äldre jordabalken.....	55
10.5.	Urminnes hävd till renskötsel.....	55
11.	JAKT- OCH FISKELAGSTIFTNINGEN	60
11.1.	Äldre rätt.....	60
11.2.	1852 års fiskestadga, 1864 års jaktstadga och 1896 års fiskelag.....	62
11.3.	1912 års jaktlag	63
11.4.	1915 års jakt- och fiskesakkunniga	64
11.5.	1927 års jaktlag	69
11.6.	Statens jakträtt på egen mark.....	69
11.7.	Regleringen av jakten efter älg	71
12.	KOMMENTARER TILL MATERIALET.....	75
12.1.	Urminnes hävd till renskötsel.....	75
12.2.	Kollektiv rätt och individuell rätt	76
12.3.	Rätt till jakt eller fiske på grund av sedvana	77
12.4.	Statliga dispositioner till skydd för rennäringsen.....	79
12.5.	Kommentar till Jakt- och fiskerättsutredningens slutsatser	81
13.	STATENS GRUNDER FÖR BESTRIDANDE I SAK	82
13.1.	Inledning	82
13.2.	Tolkningen av rennäringslagen.....	82
13.3.	Vissa särskilda påståenden av Samebyn	84
13.4.	Samebyns påstående om hävd	88
13.5.	Påståendet att upplåtelsereglerna innefattar diskriminering av samerna.....	90

1. STATENS INSTÄLLNING TILL SAMEBYNS YRKANDEN OCH STATENS EGET YRKANDE

1.1. *Statens inställning till Samebyns yrkanden*

1.1.1. Staten yrkar i första hand att Samebyns talan skall avvisas.

1.1.2. I andra hand bestrider staten Samebyns yrkanden i sak, såväl

1.1.2.1. Samebyns anspråk på ensamrätt till jakt och fiske på Området, som

1.1.2.2. Samebyns yrkanden om fastställelse av förfoganderätt över rätt till jakt och fiske, vare sig detta gäller ensam förfoganderätt för Samebyn eller att staten inte ensam, utan gemensamt med Samebyn, skall ha förfoganderätt över jakten och fisket.

1.1.3. Staten bestrider också Samebyns yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

1.2. *Statens eget yrkande*

1.2.1. Staten yrkar för egen del ersättning för sina rättegångskostnader med belopp som kommer att anges senare.

2. PROCESSUELLA FRÅGOR

2.1. *Oklarheter i Samebyns yrkanden*

2.1.1. Enligt 42 kap. 2 § rättegångsbalken skall en ansökan om stämning innehålla bl.a. ett bestämt yrkande och en utförlig redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet. Om stämningsansökningen inte uppfyller dessa krav eller i övrigt är ofullständig, skall rätten enligt 3 § förelägga käranden att avhjälpa bristen. Följer käranden inte ett sådant föreläggande, skall ansökningen enligt 4 § avvisas, om den är så ofullständig att den inte utan väsentlig olägenhet kan läggas till grund för en rättegång.

2.1.2. På ett yrkande i rättegång kan ställas kravet att det är formulerat så, att tingsrätten kan ta ställning till yrkandet, utan att tingsrätten skall behöva redigera yrkandet inför domslutet. Om yrkandet upptas till prövning, och inte avslås,